

University of Groningen

Hoogvliegers

Piersma, Theun

Published in:
Vogels+

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2014

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
Piersma, T. (2014). Hoogvliegers. *Vogels+*, 1(2), [1936].
<https://www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/?bericht=1936>

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Piers- Hoogvliegers

Het zijn geweldige tijden om trekvogelonderzoek te doen. De apparaatjes om de gangen van individuele vogels na te gaan worden steeds kleiner, beter en effectiever. Heel bijzonder zijn de loggers die door een team van de Universiteit van Amsterdam zijn ontwikkeld (www.uva-bits.nl). Die zijn nu klein genoeg om door grutto's als rugzakjes te worden gedragen. Wat vertellen die loggers ons?

In de eerste plaats ontdekten we dat in de Haanmeer, een kleine polder in Friesland, broedende grutto's zeer honkvast zijn. Zolang ze eieren bebroeden en zorg dragen voor opgroeiende kuikens, hebben ze genoeg aan enkele hectares van het vochtige kruidenrijke grasland aldaar. Buiten de broed- en kuikentijd is hun actieradius wat groter. Dan brengen ze de nachten door op gemeenschappelijke slaappleatsen aan de IJsselmeerkust.

Op een avond in juni vertrekken ze naar het zuiden. Ze beginnen aan vluchten die een hele nacht kunnen duren (dan zijn ze in Zuid-Frankrijk), een heel etmaal (Zuid-Spanje), of drie etmalen (in één ruk naar Senegal). Dit wisten we al uit onderzoek met satellietzenders. Wat we niet wisten is op welke hoogte grutto's vliegen.

We dachten dat grutto's misschien wel hoogtes van één tot twee kilometer zouden bereiken. En we meenden dat ze niet nóg hoger zouden kunnen vliegen, omdat hoge lucht zo ijl is, de zuurstofspanning zo laag. Anders dan de Indische ganzen die de Himalaya oversteken, zouden laaglandbewoners als grutto's hun bloedcellen daar toch niet op instellen?

Mis! Na maanden aan de grond, en zonder te oefenen, stijgen trekkende grutto meestal naar hoogtes van drie kilometer of meer; een dikke zes kilometer is vooralsnog het hoogterecord. Buiten bereik van de slechtvalken en vast en zeker gebruik makend van gunstige rugwinden – dat zoeken we nog uit – doen grutto's dingen die we echt niet voor mogelijk hielden. Onze grutto's zijn hoogvliegers!

PIERSMA IS
SPECIALIST
IN HET
ONDERWERP
GLOBAL
FLYWAY
NETWORK.